

Vyjádření Komory veterinárních lékařů ČR ke způsobu usmrcení koťat v červnu 2022 v městském útulku pod správou Technických služeb Hradec Králové

05.02.2025

Představenstvo Komory veterinárních lékařů ČR

Komora veterinárních lékařů vyjadřuje podporu rozhodnutí nejvyššího státního zástupce JUDr. Igora Stříže podat dovolání k Nejvyššímu soudu proti rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové, který učinil závěr, že usmrcení koťat ošetřovatelem útulku, kdy jimi udeřil o betonovou podlahu, bylo pro ně menším utrpením, než kdyby byla dovezena na veterinární ošetření. Podle vyjádření smluvní veterinární lékařky koťata stejně umírala.

Podle Zákona na ochranu zvířat proti týrání platí tato ustanovení:

Utracením se rozumí usmrcení zvířete, pokud možno bezbolestně, stanovenými veterinárními prostředky a vybavením.

Utracení zvířete může být provedené veterinárním lékařem, nebo osobou pod jeho kontrolou, nebo provedené v rámci schváleného projektu pokusů osobou odborně způsobilou k navrhování pokusů nebo projektů pokusů anebo osobou odborně způsobilou k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat.

Za týrání se považuje usmrtit zvíře způsobem působícím nepřiměřenou bolest nebo utrpení.

Důvodem k usmrcení/utracení je slabost, nevléčitelná nemoc, těžké poranění, genetická nebo vrozená vada, celkové vyčerpání nebo stáří zvířete, jsou-li pro další přežívání spojeny s trvalým utrpením.

Komora veterinárních lékařů se proto ztotožňuje se stanoviskem nejvyššího státního zástupce, že utracení smí provádět pouze veterinární lékař nebo dospělý člověk pod dohledem veterinárního lékaře, přičemž nesmí postupovat tak, aby zvířeti působil nepřiměřenou bolest.

Z veřejně dostupných zdrojů přitom vyplývá, že v tomto případě provedla usmrcení zvířat osoba, která nebyla odborně způsobilá, a provedla jej nepřijatelným způsobem. Ošetřovatel se hájí tím, že smluvní veterinární lékařka vyhodnotila stav koťat tak, že umírala. Zároveň ale uvádí, že smluvní veterinářka byla nedostupná, a proto usmrcení koťat bylo pro ně menším utrpením, než kdyby byla dopravena k veterinárnímu ošetření. Zdravotní stav zvířete a důvod k usmrcení by měl skutečně vyhodnotit veterinární lékař, pokud by byla veterinární lékařka přítomná v útulku, lze brát její hodnocení jako objektivní, pak by zde ale nebyl důvod k tomu, aby eutanázii neprovedla sama. Pokud v útulku smluvní veterinární lékařka přítomná nebyla a koťata fyzicky nevyšetřila, nemohla stav koťat objektivně zhodnotit. Telemedicína ve veterinární oblasti zatím není zakotvena v legislativě a není považována za objektivní metodu hodnocení stavu pacienta.

Komora veterinárních lékařů souhlasí s názorem nejvyššího státního zástupce, že zkušeného zaměstnance útulku neomlouvá ani to, že lékařka byla nedostupná, mohl totiž koťata zavést k jinému odborníkovi.

Komora veterinárních lékařů potvrzuje, že ošetřovatelé měli stále možnost navštívit nejbližší veterinární

pracoviště, což je klinika Vetino HK-Vet (v té době HK-Vet) s nonstop veterinární pohotovostí, vzdálená 4 minuty jízdy automobilem.

Veřejné zdroje uvádějí tvrzení svědkyně, že kořata zemřela několik sekund po úderu o podlahu. Údaj několika vteřin je poněkud zavádějící, může to být 5 nebo také 30 vteřin. Stav smrti vyhodnocujeme na základě absence reakce na podněty, absence dechové činnosti, zástavě srdeční činnosti a absence pupilárního reflexu. Pokud hodnocení prováděla osoba bez veterinárního vzdělání a potřebného vybavení (srdeční činnost nemusí být zaznamenána vizuálně ani palpačně, někdy je slyšitelná pouze fonendoskopem), nemusel být čas úmrtí kořat správný. Existují stavy jako stupor nebo koma, kdy zvířata mohou vypadat jako mrtvá, přesto jsou zachovány některé vitální funkce a zvířata mohou vnímat bolest.

Komora veterinárních lékařů považuje způsob usmrcení kořat úderem o podlahu za nepřijatelný a důvody k tomu uvedené ve veřejných zdrojích za nerelevantní. Komora veterinárních lékařů proto plně podporuje stanovisko nejvyššího státního zástupce, že při usmrcení došlo k utrpení kořat a toto usmrcení bylo provedeno nedovoleným způsobem. Zároveň zdůrazňuje, že rozhodnutí Nejvyššího soudu bude mít význam i pro další podobné případy nehumánního způsobu usmrcení zvířat odborně nezpůsobilými osobami.

Představenstvo Komory veterinárních lékařů ČR